

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJÓG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám,hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagelman*
Károly könyvkereskedő
vállalva magára, az előfize-
tések, nyiltéri és hirdetési
díjak és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások ide-
intézendők.Meghunyászkodás, vagy
bölcseiség?

Hogy a bécsiek arrongánsok, impertinensek: rég tudott dolog; hogy az osztrákok mindenben és mindenkor zsebüket tekintik és gyarapodásuk, meggazdagodásuk elérésére füt-fát megmozgatnak, zsákmányolnak, szipolyoznak, főleg bennünket: szinte nem ujság; de hogy a határtalan szemtelenségben annyira elmenjenek a vendégszerető bécsiek, mint azt tették, a delegatusainkat ért inzultussal, azt még sem mertük s akartuk volna hinni. De megtörtént.

És a magyar delegáció tagjait tárgyalás, ülésezés közben a leggaladább módon és a legkomiszabb formában ért ezen vakmerő támadása a bécsieknek, érte Magyarországot is, mert parlamentjének egy bizottságát gyalázták meg az által.

És Magyarországnak, Magyarország palamentjének nincs ehhez szava?!

Ugy látszik nincs!

Sőt állítólag Wekerle miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter maga fáradozott azon, különösen a radikálisabb függetlenségi képviselőket kapacitálván, hogy ne is legyen, hogy a bécsi botrány a képviselőházban semmijen formában szóvá ne tétessék.

Holott a legmesszebb menő teljes elégtételt igényelhetné s kellené is kapnia a nemzetnek azért a nagy sérelemért.

Mert az osztrák részről kifejezett sajnálkozások ama hallatlan sérelem elégtételét nem képezik és nem képezhetik.

Legjobban bizonyítja ezt az a körülmény, hogy még a reichsrath képviselői is keveselelték azt az elégtételt, amit Magyarország kapott. Interpelláltak is miatta.

Es a magyar képviselőház?

Eddig még gyönyörűen hallgat s talán ezután is hallgatni fog.

Csodálatos dolog. A minket ért nagy sérelem felett az osztrák reichsrath fel van háborodva és interpellál, a magyar képviselőház meg csekélységnek tartja az esetet és méltóságteljesen hallgat.

Ezt pedig elhallgatni nem lett volna szabad. Ezért a meggyalázásért példás elégtételt kellett volna követelni és kapni.

Mert ennek az elmaradása, semmi más, mint a meghunyászkodásnak a látszata, a mitől az osztrák csak vérszemet kap; hogyné hisz magunk bátorítjuk fel a további támadásokra.

Ami talán még sincs egészen jól!

Azért si vis pacem, para bellum!

Dr. Rusa Ernő.

T Á R C A.

A hegyi tündér.

Más, más kell nekem, a hegy, a völgy a vadon,
Ahol boldogságom büszkén, szabadon.

Cyrano de Bergerac.

Senki sem szereti jobban a természetet a görögöknél. Egész életüket behálózta a vallás, egész vallásuk a természetimádás volt. Isteneik a természet hatalmas erőinek megtestesítői, mithoszaik a természeti jelenségek költői előadásai. A természet szeretete és a költészet egy anyától születtek. Napsütötte berkekben jár múza — modern városaink kőtömekelege idegen előtte. A nagy város lehet szellemi központ, lehet tán irodalmi központ is, de nem lehet a poézis központja. Levegő kell a poétának, napfény, patak csobogása, erdőnek zúgása, ezer színű tarka virágok, csend és magány — csak emlékeket vigye magával szívében.

Ismerni kell a természetet, hogy megszeressük. Ismerni belső, titkos bájait, hogy a természetimádók isteni felfogásához felemelkedjünk. Nem a száguldó gyorsvonatok füstös, táncoló kocsjáiból, nem pazar fénynyel berendezett hajók tükörrablakos kajútjéből, nem a csilláros szállók erkélyeiről: — fáradsággal kell megszerezni a természet szépségeinek ismeretét.

Erély és elszántság, erő és vállalkozás szerzik azokat a fedhetetlen benyomásokat, melyeket nem pótolhat semmiféle emberi művészet.

Csak aki saját erejével megjárja a

járatlan utakat, bebarangolja a lombos erdő renetegjét, meglábalja a tajtékzó hegyi vizet, ezer szeszélylyel megmássza gránitóriások meredek falait: csak annak mutatja meg magát a hegyi tündér titkos szelleme.

A küzdőt aztán bőven kárpótolja. Mindig más, mindig újabb, mindig szebb. A színek és fényhatások varázslatos sokasága; formákban, alakokban minő gazdagság! Más a természet ősszel tavasszal, az év minden szakában. Napfény, zivatar; az ég kék azurja, vagy villámoktól megfeszített barna fellegek újabb és újabb benyomásokat keltenek.

Letért a vándorlegény az ösvényről s ahol a hegy oldalában merészen ugrik ki a sziklafal, felkapaszkodik, függőlegesen zuhan alá fala a végtelen mélységig; az elhajított kő meredek ivben törekszik a völgyfenék felé, eltűnik a mélyben, csobbanása a habos patakban meg nem látszik, esése hangja fel nem hallatszik. Lent a völgyben a habzó patak csókdossa mohos sziklák oldalát; de csókja hideg, mint a holt menyasszonyé. Mióta tart már szerelmes játéka? Meddig tart még? Ez a természet nagyszerűsége: egy csöpp víz és a végtelenség érzetét képes felkelteni. A vizecske meg szalad szüntelen; könnyedén suhan tovább, érdes sziklákat simára csiszolva, nagy munkája közben megpihen egy medencében, melynek sötétzöld színe mint egy reneteg drágakő, csillog a mélyből. Azután tovább, rést lel, zugva ugrik a mélybe s porrá tört cseppei szikrázva táncolnak a napfényben; majd visszahullanak s a tajtékzó habot az örök élet, az örök mozgás ragadja tovább... Zúgó moraja messziről felhallatszik, mint az

erdei kápolna kis orgonájának hangja, melyből a szellő el-elkap egy akkordot s viszi végig a völgyön, mint egy sejtelemserü fohászt. Megszólal a koncertben a szellő; bókólnak előtte a fák ormai, suttogva simulnak egymásra a zöld levelek. Aeolus művészete nem ismer határokat, a leglágyabb szerelmes suttogástól, a bömbölő vihar féktelen hangzavaráig mindenre van kifejezése. Végig megy az érzések skáláján: szörnyű erejével megdöbbsent, aztán megbékélve, csendes zizegéssel szendergésbe ringat.

És az erdő! Maga a költészet, mert maga a változatosság; maga a csodálat, mert maga a nagyság.

Meddig a szemhatár beszegi a látást, köröskörül csupa hegy, mindegyik erdővel benöve. Mindegyiken milliomm fa, minden fan milliomm levél. És mindegyike másforma. A Péter-templomon tizezer diszítés van, mindegyik másforma. Mi ez a természet gazdagságához képest?

És a színek pompája, Ezüstsziürke levelek itt; ott már aranyárgák; világos zöldtől a legsötétebbig minden árnyalat; ott egy fa haldoklik, vörös levelei egyenként hullanak a harasztos talajra. Nincs a piktör szintábláján ehhez hasonló változat.

A lég átlátszó, tiszta, élesen rajzolódna be a légürbe a közeli tárgyak körvonalai. Távolabbra ha tekint az ember, sejtelmes kék fátyol takarja titkaikat. A körvonalak elmosódnak s a fantázia szabadon csapong.

Merengve néz a vándorlegény végig a völgyön, messze, hol égig érő sziklaóriások zárják el a kilátást. Ott ered a kis patak

Krónika a hétről.

— Fővárosi levél. —

(Az ex-lex vége. — A magyar delegáció. — Hegyi Aranka meghalt.)

Két esztendei hosszú vajadás után kilábalunk végre az átkos ex-lexből. Szinte már bele szoktunk az alkotmány nélküli állapotba, oly sokáig tartott. De jött az új, nemzeti kormány s egyszerűen csend, nyugalom és béke váltotta fel a zavarokat, bonyodalmakat és természet ellenességeket. A parlament hamarosan megszavazta az adókat, megszavazta az ujoncokat, az állam e két leglényegesebb kellékét s ime lesz pénz, lesz katona és megkezdődhetik a komoly munkálkodás, megannyi megoldásra váró, égető kérdés elintézésének ideje.

A törvényen kívüli állapotból kijutottunk; a képviselőház első teendője volt a delegátusok tagjainak a megválasztása, a mi megtörtént. Most először vettek részt tevékenyen a delegációban a függetlenségi párt tagjai, kik a közelmúltban mindenkor távol tartották ettől magukat; sőt a delegációban a függetlenségek vannak túlnyomó számban, a mi természetesen, ha az új alakulást tekintjük. A magyar delegáció tagjai elutaztak Bécsbe, hogy kötelességüknek eleget tegyenek. Ő felsége külön-külön fogadta a magyar és az osztrák delegáció tagjait. Azután elmondta a trónbeszédet.

Szombat éjjel meghalt Hegyi Aranka, a magyar operette színpad egyik legnagyobb és legjelesebb művésznője. Halála nem jött váratlanul, mert hónapok óta súlyos betegen feküdt, s különösen az utóbbi napokban állapota annyira rosszabbodott, hogy orvosai — a kik amugy is föladták minden reményüket — a katasztrófának minden pillanatban való bekövetkezéséről tartottak. Még csak 51 esztendő volt. Sokat, sokáig gyönyörködhettünk volna még művészetében, kiváló játékában; de a kegyetlen sors ezt nem akarta és fényes pályáját elvágta. Kétszer büszkének lehetünk Hegyi Arankára, mert testestől-lelkestől a magyar

művészetet szolgálta, épp úgy mint Blaha Lujza, a legfényesebb ajánlatokkal kecsegtették a legelső rangú külföldi színházak, de ő mindvégig hű maradt a magyar színpadhoz. Temetése rendkívül pompa mellett folyt le. Három nagy kocsi telve volt koszorúkkal; azután résztvett a temetésen a színművészet, az irodalom sok-sok kiváló egyéne; eljöttek összes pályatársai; eljöttek az első cigányprimások vezetésével a cigányok és megható nótákat játszva, kísérték el Hegyi Arankát utolsó útjára. A sirnál dr. Fodor Oszkár, a Népszínház titkára bucsuztatta el a nagy halottat, kinek az életében kevés jó barátja volt; de halálánál résztvett az előkelőség színe-java.

H I R E K.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** A múlt szerdán tartotta havi rendes ülését Somogy megye közigazgatási bizottsága K a p o t s f y Jenő főispán elnöke alatt, melyen S o l y m á s y Ágoston, az új pénzügyigazgató beköszöntője után a jelentések intéztettek el és a folyó ügyek tárgyalattak le.

— **Egy ujságró halála.** A Fogadó c. lapírtásunknak egyik munkatársa, Török László halt meg a múlt héten 37 éves korában, elég korán, fiatalon. A Fogadó szerkesztősége gyászjelentést adott ki róla.

— **Anyakönyvi felügyelet.** Mint hogy a belügyminiszter Soós Pongrác anyakönyvi felügyelőt a belügyminiszteriumba rendelte, a felügyelői állás evvel megszűnt. Ezután a közvetlen felügyeletet a járásokban a főszolgabírák, rendezett tanácsú városokban a polgármesterek végzik. A második foku felügyeletet pedig a vármegye alispánja teljesíti.

— **Allatvédő-egyesület.** Azt a hirt halljuk, hogy új egyesület alakult Kaposvárott (pedig ugyancsak elég volna már az egyletekből, mert azok száma itt már való-

ban több, mint sok.) Az állatvédők egyesülete. Nos, hát sok szerencsét!

— **Uj gyár Dombóváron.** Az Esterházy hercegi uradalom már hosszabb idő óta tárgyalást folytat Veszelei Zsigmond nagykondai bérlővel egy új téglagyár létesítése iránt. Mint értesülünk, a tárgyalások a napokban eredményre vezettek, melynek folytán Ujdombóvár állomás közelében még a folyó évben igen nagyszabású gyár épül, mely a jövő tavasszal teljes erővel üzembe hozható lesz. Veszelei Zsigmondnak sikerült a gyár üzleti részének vezetésével Spitzer Sándor és fiai dombóvári fakereskedő céget megnyerni.

— **Úrnap.** A katolikus híveknek egyik legnagyobb ünnepük az Úrnapja, mely a legméltóságosabb Oltárszentségnek ünnepe, midőn a szentséget nagy körmenetben a világ négy tájéka felé felállított lombsátorokhoz az Ur felszentelt papja és áldást ad vele az ájtatos népre. A kaposvári rom kath. templomban d. e. 9 órakor ünnepi nagy mise volt s utána harangzúgások közben megindult az ezrekből álló körmenet. — A körmenetben résztvett a város majd minden rendű és rangú lakossága.

— **Kerthelyiség megnyitás.** A kaposvári iparos ifjuság önképző egyesületének vezetősége tisztelettel tudatja a tagokkal és azok hozzátartozóival, hogy f. hó 17-én azaz ma vasárnap este 6 órakor kerthelyiségét megnyitja.

— **Esküvő.** Kertész Manó kaposvári tekintélyes fiatal kereskedő f. hó 27-én déli 12 órakor, Pakson tartja esküvőjét Goldstein Ilonkával.

— **Erélyes vármegye.** Barsvármegye közigazgatási bizottsága a mi napi ülésében az árvaszéki elnök és a főügyész ellen Sényi megyefőnökkel való hivatalos érintkezés miatt, Bodogh, lévai polgármester ellen az alispán és több megyei tisztviselő írásbeli megsértése miatt, Wetzl István választási elnök ellen a miatt, hogy május 2-án az új-bányai képviselőválasztáson ok nélkül szüntette meg a választást, a fegyelmi vizsgálatot elrendelte és a lévai polgármestert állásától is felfüggesztette.

forrása — hőmező az anyja, napsugár az apja — kibuggyan a sziklából aztán merész szökéssel veti magát szeretője, a föld karjai közé. Messziről úgy néz ki, mint a tetőről a völgyig érő ezüstös fátyol. Amint néz, néz... A sejtelmes távolban a forrás mellett eszményi nőialak tűnik fel. Karcsu dereka, ringó árasu, igéző pillantatu. Fehér kacsóival oly hívólag int... A hegyi tündér.

Már siet feléje. Ösvénye elmarad. Kijut az erdőből. Ami eddig fent volt, most lekerül, a völgyi patak zugása pedig már fel sem hallatszik. Törpe fenyőbokrok a sziklákra térdelve, esdőleg nyújtják égfelé kis koronájukat, mintha létükért imádkoznának. Feljebb! Fák és cserjék egészen elmaradnak. A állati élet nyomai meggyérülnek. Tarka virágok, himes pillangók nincsenek. Itt-ott a mormota dugja fel óvatosan kedves fejét, ha meglát, füttyentve tűnik el a sziklák hasadékaiban. Halvány színű, mohos levelű virágok keresnek óltalmat valami körepedésben. A hegyitündér kacagva csábítja tovább; oda, ahol csak a hó és jég hazája van. Szüzi fehéren megmaradt a hó. Ember lépése be sem szennyezi, gyarak füstje be nem mocskolja. Mellette a jég sötétkék tömegei, mint egy megfagyott tenger hullámai. Itt a merész jutalma. És mikor egyedül áll a vándorlegény a tetőn, öröm és büszkeség tölti el; a természet nagyszerűsége felemeli saját kicsinységét; a nagy eszmék, a magaslatos ideálok, az erős szenvedelmek, az akaratos törekvések itt születnek, hol az embertársak kishitűsége nem fojt meg bölcsőjében mindent, ami ideál.

Ó, csak egyszer próbáljátok meg. És

örökre elhagyjátok kávéházaitok és kocsmaítok dohos oduját és beálltok a hegyi tündér imádóinak s a természet-imádás lelkés apostolainak.

Önérzet és megnyugvás száll a szívbe. Az izmok a roppant munkától acélosan feszülnek. A tágra uylt tüdők hatalmasan szivattyúzzák a legtisztább levegőt. Messze lent van minden, ami az emberi kultúrara az emberi gyöngeségre emlékeztet; nincs itt más veled, csak az őserő.

Rajongva bucsúzik az ember. Lelkében magával viszi látományait. Hálás szívvvel gondol a hegyi tündérre, ki a merésznek bő jutalmat ad. Amint kanyarogva ereszkedik lefelé a sziklák között, egy kicsorbult sziklabánya mély ölné látja kedves, büszke jutalmát: a védett sziklafalon dusan nő az egyszerű, igénytelen, posztólevelű havasi gyopár. Ami a katonának a meghódított zászló, irónak a babér, vadásznak a sastoll; az a vándorlegénynek ez az egyszerű kis virág, mert ez a siker, a győzelem jele. Senkinek fel sem tűnnék, senki észre sem venné, ha nem volna szedése halálos veszedelemmel egybekötve. Így pedig bomlunk utána, mert jelkép, mert csak az akadály leküzdésével elért eredmény a valódi siker. Ilyen a vándorlegény. Ezer tarka virággal himes mezőn jár. Ezer virág mosolyog útjában Csak leszakítani kellene. Nem. Neki a kis vadvirág kell az elérhetetlen szakadékokban. Kell. Megyén érte. Éles sziklákön, szédítő mélység fölött. Ezer veszélyvel, de meg nem tántorodik. Megcsuszlik, újra felkel, orcája csapzott, kezei véresek, öltönye rojtokban. Aztán eléri és oly mo-

hón, szenvedélyvel gyűjti össze, minha aranyat lelt volna. Nem, többet. Mert az arauy nem boldogit, hanem a siker. A győzelem minden díjnál becesebb. A győztes görög athléta borostyán-koszorút kapott, szülővárosa faoszlopra véste nevét. És ezt a kitüntetést oda nem adta volna minden ezüstért, amit a Laurion mélyéből hoztak napvilágra.

Mellére tűzi csokrát s boldogan és büszkén száll az erdős hegyek alacsonyabb régiójába, a völgy felé. Már emberjárta vidékre jön. Irigykedve nézik virágait. Jaj, dehogy is adná oda bármennyiért is!

Kiér a havasok világából, a hegyek összébbszigorodnak. A völgy kitágul, széles medencéjét a nap perzselő heve égeti. Vége a gazdag flórának, kisült mezőkön át viszi útja, kicsi fehér falu, zsindeletetős templom, nyájas urilak felé. Meglepetve tekint be... Ott a hegyi tündér; ugyanolyan karcsu dereku, ringó járasu, igéző pillantásu s oly vágyva néz azok után az egyszerű, posztólelevelű virágok után...

Nem szól a vándorlegény, csak átadja kedves, féltett virágait, büszke diadalmát: azokat az egyszerű, igénytelen, posztólelevelű havasi gyopárokat, amik senkinek fel sem tűnnének, ha nem volna szedésük halálos veszedelemmel egybekötve...

Mikor ismét kiér az avar mezőre, amint mendegél és körülnéz úgy véli, zöldébb most a mező, mint akkor még, mikor először járt azon.

Ó természet, csodálatosak a te titkaid!

N E L L Y.

— **Uj államtitkár.** A pénzügyminiszter második államtitkárjává Désey Zoltánt, Maros-Tordamegye volt főispánját és a geryeszegi kerület volt függetlenségi párti képviselőjét nevezték ki. A kinevezés még e hó 12-én történt meg, a hivatali esküt már tegnap tette le az új államtitkár Wekerle Sándor miniszterelnök és pénzügyminiszter kezébe, hétfőn pedig elfoglalja hivatalát. Désey Zoltán Apponyival együtt lépett a függetlenségi pártba, amelynek azóta lelkes híve és tagja.

— **A kaposvári tulipán-kert** által múlt hó 26-án rendezett »Gyermeknap« céljaira utólag adakoztak: Vései Sándor 10 K és dr. Löwentritt Ödön 5 K 50 fill. Összesen 15 K 50 fillér, mely jótékony adományokért a Tulipán-kert köszönetét fejezi ki. Kaposvár, 1906. június 16. Rusa Ernőné elnöknő

— **A magyar lobogó.** Bécsben bankassei magyar miniszterum palotáján tegnap reggel óta a magyar trikolor leng, rajta a magyar korona országainak címerével. A magyar lobogó alatt leng egy kisebb horvát zászló.

— **Felülfizetés.** A kaposvári iparos ifjuság önképző egyesület 1906. június 3-án rendezett nyári multságán a következők fizettek felül: Bakonyi Ferenc, dr. Bakonyi Lajos, Márffy Emil, Tatár Gusztáv 10—10 kor.; Szilágyi Samu 5 kor.; Légár József 4 kor.; Légár Lajos, Horváth Lajos, Ring Pál, Pete Lajos 2—2 kor.; Illia György 1 kor. 30 fillér; Kereszturi Lajos, Gertner László, Bencs Béla, Stocker Lajos 1—1 kor. Golobits Pál, Kertész Lajos, Récei Simon, Hönig József, Keresztes József, Sand József, Nagyváti N., Domján Lajos, Szarka János, Szabó Lajos, Kráczovits Gyula 80—80 fill.; özv. Bonnyai Lászlóné, Gertner Gyuláné 60—60 fill.; Kovács István 50 fillér; Farkas Géza Miholína Márton 40—40 fillér; Schömann Jenő 20 fillér. Összesen 73 korona 80 fillér. A szíves felülfizetők fogadják ezuton is a rendezőség hálás köszönetét.

— **Földalatti őstelep a Balaton mellett** Keszthely város sok földet hordat el egy dombból a Balatonpart feltöltésére. A Balatoni Múzeum vezetősége megfigyelte, hogy a lehordott föld falában a termőrétegen alul hányt föld nyulik le kisebb-nagyobb gödrökbe. A gödröket rendszeresen kiásták. Megállapították, hogy azok földalatti lakások voltak. Egyikben megtalálták a sárból tapasztott alacsony kemencét, mely a lakást melegítette. Aránylag kis területen már eddig 300 gödröt kutatták át, melyekből 400 darab régiség került elő. Érdekes, hogy ezekből a tulnyomószám kőkorszakbeli eszközök mellett vannak bronz-, sőt vastárgyak is. Ebből az a tanulság, hogy a vaskorszakban is bőven használták a kőkorszakot jellemző tárgyakat. Legérdekesebb a szarvasagancsból készült kézbeliek. Az agancsot a rózsza alatt elmesztették, kifurták így nyerték a buzogányt, vagy az ütésre szánt baltát. Csontból készült sok tű, ár és véső is került elő, több kőbalt, orsó társaságában. Az edények változatosak és diszesek. A bronzkorszakot a tűk képviselik. Vastárgyakat, késeket és szigonyt találtak. A földalatti lakások sűrűn vannak egymás mellett. Egész őskori város volt a Balaton partján, ahol az ősemberek boldogan élhettek halászatból és vadászatból. Ilyen gödrök Fenéknél, Berénynél az egész keszthelyi öblöt bekoszorúzzák, amiből azt látjuk, hogy évezredekkel ezelőtt is tizezerszám laktak az emberek a Balaton mellett. A Balatoni Múzeum a szép sikerrel biztató ásatást folytatja.

— **Uj sorsjegyek.** A Magyar Jelzálog-Hitelbank óriási feltűnést keltő művelettel lépett az ország elé. Hazánk leghatalmasabb bankjaival szövetkezve felhívást tett közzé, mely szerint 3%-os nyereségekötvényeinek tulajdonosait felszólítja, hogy darabon-

ként 57 korona lefizetése mellett cseréljék ki f. hó 22-ig kötvényeiket az ezek helyett kibocsátandó új sorsjegyekre. A Jelzálogbank megszünteti a nyereségekötvényeknek amugy is jelentéktelen kamatozását, de e helyett olyan káprázatos nyereségsorsolási tervet állított össze, amely világszerte ritkítja párját. A sorsjegytulajdonosok 1,000,000, 500,000, 400,000, 300,000, 200,000, 100,000 stb. kor. fő- és még számtalan melléknyereségre játszanak. A feltételek akként vannak megállapítva, hogy aki konvertál, az igen lényeges előnyökhöz jut. Az egy nyereségekötvény helyett kiadandó két sorsjegy értéke ugyanis ca 50 koronával nagyobb; ezenkívül évenként hat húzásban játszik fenti óriási nyereségre. Az új sorsjegyek darabonként 140 koronával jegyezhetők is f. hó 22-ig az aláíró helyeken, s ezek fenti nagy nyereségre szintén játszanak évenként három húzásban. Megjegyzendő, hogy az új sorsjegyek a legelső befektetési papirokkal egyenrangúak, tehát feltétlen (pupilláris) biztonsgu értékpapírok.

— **Szép Tulipán-országból.** Az országos statisztikai hivatal közreadja a március-havi adatokat: Március havában élve született gyermek 67934 tavaly ugyanebben a hónapban 68250

A születési többlet ez évben 1684
A halálesetek apadása 7289
Szaporodott volna a lakosság ebben a hónapban 8973

fővel, vagy mondjuk: kerek tizezerrel.

Az ám, most nézzük a kivándorlásokat:

Kiállítottak utlevelet 33216
ebből Európára szolt 11958

tehát Amerikába ment 21248

A visszavándorlások leszámításával marad tiszta kivándorlás 17171
mondjuk kerek számban csak tizenhétezer.

Tehát hétezer emberrel több vándorolt ki — Amerikába, mint a mennyivel az ország népesebbi mozgalom révén gyarapodott. Egy hónapban hétezer nyi apadás és tizenhétezer nyi kivándorlás. És ez nem is a legrosszabb hónap. De tegyük fel, hogy a legrosszabb és hogy átlag csak ötezer az apadás; akkor is hatvanezerrel apad a lakosság évente, a kivándorlások pedig háromszor annyira, vagyis egyszáznyolcvanezerre rugnak. Még szomorubbá válik a statisztika, ha figyelembe vesszük, hogy a kivándorlók között volt 5142 egyén, akinek anyanyelve magyar. Tehát hatvanezer magyaremler vándorol évente Amerikába, vagyis a népesség egész apadása jóformán a magyarság rovására, az elmaradó szaporulat a többi nemzetiség rovására esik. Harminc év: latt a Cunard Line állami szubvenciával ilyenformán az egész magyarságot elszállítja Amerikába.

— **Tiszta ruha — egészség.** Rózsa János kaposvári vegyészeti festőgyárában az avét, pecsétes ruhából nemcsak új ruhát kapsz, de egészséget is. Dr. Koch világhírű tanár feltalálta a bacillust, tehát van! A bacillusok pedig minden betegség okozói. A ki egy pecsétes, zsiros, porlepte ruhát visel, mit gondol, hány millió bacillust hord magával?!

Tiszta ruhában a test jól érzi magát; kigőzölgése szabadabb. Ez az egészség!

Itt a tavasz, a muuka ideje, hogy egészséges légy, dolgozhass, menj be a már messze vidékeken ismert Rózsa János festő műgyárába és olcsó árért tisztaság vagy festesd meg avét, pecsétes ruhádat, mely a rondaságtól nemcsak beteg, de magadat is beteggé tesz! . . .

Ne kérdezz tehát senkit, csak nézd meg, Rózsa Jánosnak a Fő-utcában levő s már messze vidékeken ismert műgyárának kirakatát; s ott láthatja: hogyan lesz az avét, pecsétes ruhából új?! . . .

K Ü L F Ö L D.

Az angol király Ausztria területén.

Edvárd király marienbadi utazása alkalmával Ferenc József királyt Bécsben vagy Ischlben ezuttal is meglátogatta.

A helyzet Oroszországban.

A дума munkás csoportjának elnöke, Anikin, kijelentése szerint a párt elhatározta, hogy cári parancs ellenére sem a дума elnapolását, sem feloszlását nem fogja tudomásul venni mindaddig, míg a legfontosabb követeléseket, különösen a néphez tintézendő felhívást, nem biztosították.

Moszkvába nyugtalanító hírek érkeznek arról, hogy az agrár-mozgalom Samara, Saratov és Kosztroma kormányzóságokban aggasztóan növekszik. Kíev környékéről és Velhymióból is jelentenek zavargásokat. Attól tartanak, hogy ezeknek az agrár-zavargásoknak a n-sni-novgorodi vásárra is hátrányos hatása lesz. Sok gyáros elhatározta, hogy ebben az esztendőben a vásárt nem fogja meglátogatni és ott áruraktárt nem állít.

Bolgár banda Szerbiában.

Egy körülbelül száz főből álló bolgár banda szerb földre érkezett és Vranjánál be akart hatolni török területére. A bolgárok szerbeknek adták ki magukat, de a szerb határszéli hatóságok leleplezték őket és rájuk parancsoltak, hogy azonnal térjenek vissza bolgár területre. A szerb kormány ez az eljárása a bolgár forradalmárokat nagyon elkeseríti és elhatározta, hogy emiatt a szerbeket bosszút állnak.

A svéd király állapota.

Az a hír volt elterjedve, hogy Oszkár svéd király halálán van. De a svéd követségre távirat érkezett, mely ezt a hírt teljesen megcáfolja, amennyiben azt mondja, hogy a király állapota nem ad okot aggodalomra.

Szakítás Görögország és Románia között

A diplomáciai viszony Görögország és Románia közt hivatalosan megszakított. Oroszország átveszi a görög alávalók oltalmát Romániában, Baraila kivételével, ahol a francia konzul veszi át. Az összes görög konzulokat visszahívták Romániából.

K ö z g a z d a s á g.

Neveljünk komoly gazdákat!

Tekintve, hogy mind nagyobb lesz azok száma, kik a földre éhesek és ennek megszerzésében a legelkeseredettebb versengés és licitálás folyik, nem csoda, ha napról-napra emelkedik a föld ára.

Megnyilvánul ebben a törekvésben, ebben a versengésben a népnek a hazai földhöz való nagy ragaszkodása, buzdításul szolgál a kölcsönöknek könnyebb megszerzése és a pénznek általános olcsóbbodása. Ha a föld gazdasági értékének helyes meg-

határozására az elérhető haszonbéréket értékmérőül elfogadjuk és a forgalmi árakat a szokásos földhaszonbérékkel szembe állítjuk, az eredmény az, hogy figyelmen kívül hagyva a földtulajdonos által viselt, közterheket — a haszonbér a forgalmi ár 4%-nál alig nagyobb, de 5%-ot nem halad meg, — földmiveseink panaszkodnak, hogy a föld jövedelme szűken fizeti meg a munkát, s ha a földekért mindemellett oly magas árakat fizetnek, oda vezet vissza, hogy népünk nem ismervén a befektetés helyes módját, a gazdaság jövedelmének okszerű gazdálkodás által elérhető fokozatát; a könnyebb megélhetés feltételeit az anyagi boldogulást egyedül a nagyobb területen való gazdálkodásban keresi.

Nem lehet elvitatni, hogy egyes községekben, különösen okszerűen kezelt uradalmak közelében fejlődött egyes kisgazdák gazdálkodása, értékben emelkedett a gazdasági állatok minősége, de nagyszabáltságban hiányos a gazdaságok felszerelése. Általában a kisgazda az emelkedő közterhek és igényeik aránytalan fokozása által nem is úgy gazdálkodik, mint apától látta. Már pedig megfelelő gazdasági eszközök nélkül, silány igavonókkal a földet jól megmunkálni nem lehet, a gondosan meg nem tisztított vetőmag gazot terem, csekély számú marhaállomány után a földekből kivont táperő nem pótolható.

Nem vádként hozzuk fel ezeket a kisgazdák ellen, csupán rámutatunk ezen jelenségekre s hozzátesszük, miszerint természetesnek találjuk, hogy a kisbirtokon való gazdálkodás belterjesebb irányban nem fejlődött. Természetesnek találjuk, mert a kisgazda nem olvas szaklapokat, szakkönyveket, melyekből tudomást szerezhetne — nem látogat kiállításokat, nem hallgat felolvasásokat, melyekből ismereteit gyarapíthatná — nem tagja egyesületeknek, melyek a kisgazda gazdálkodásának fejlesztésével foglalkoznak és végül: nincs olyan szervezet, mely a kisgazda irányításával foglalkozik s a tőkének a gazdaságban való jövedelmező befektetésére megtanítaná.

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő: **Dr. Rusa Ernő.**

Laptulajdonosok:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

Legfinomabb a maga nemében a „CERES“-ÉTEL ZSIR

(kókuszdiókból).

Tészta-, pecsenye-sütéshez és főzéshez
a legjobb.

SCHICHT GYÖRGY

„CERES“
tápszerművek
osztálya
Aussig E/m.

RÓZSA JÁNOS

Kaposvár, Fő-utca 31. sz.

SAJÁTHÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

vegyészeti ruhatisztító
és gőzműfestő intézetét,

mely bármelyik külföldi gyárral felveszi a versenyt.

Nálam tisztított ruhákért jótállok, hogy a foltok
nem ütnek vissza.

*Kérem a modern vegytisztítást ne tessék a szabófolt
tisztítással összetéveszteni.*

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

MIT IGYUNK?

Igyünk mohai Ágnes forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.
Igyünk mohai Ágnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
Igyünk mohai Ágnes forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak.
Igyünk mohai Ágnes forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz: dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesóbb; hogy az Ágnes-forrás lizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás veirásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borvíz!

Morgos József

elsőrendű polgári-, papi- és katonai egyenruha-szabó
Kaposvár, a megyeház mellett.

Ajánlja nagyválasztékban felszerelt raktárát a legkitűnőbb honi és angol szövetekből. Disz-
magyar öltönyök és liberriák legjutányosabb ár mellett készítettnek.

Ne mulassza el megrendelni!

mert, Manhattan nélkül 100 kg. Manhattan tápporral hízalva 387 kilót nyomott ezen sertés.

Gazdák figyelmébe!

A sertés szépen fejlődik, gyorsan nő és hamarabb hizik, a tehén több és jobb minőségű tejet ad, a ló sokkal erősebb lesz és súlyosabb terhet bír el, ha ezek eleségébe naponta a világhírű **Manhattan** tápporból csekély mennyiséget adagolunk; 5 kiló próbára 5 korona postautánvétellel. 100 kiló 50 kor., 50 kiló 26 kor. Budapestről vasuton szállítva. Hasznos tanácsadó a házi állataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és ettől való megóvhatásokról című minden gazdának nélkülözhetetlen, tanulságos könyvet minden rendeléshez ingyen mellékeljük Megrendelési címre.

Manhattan-Vállalat,
Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/M.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadásában megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és Állatforgalmi Évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen ingyen kapják meg.

Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átszámítva. A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővítvé. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kiviteli módzatait és az üzlet szokásokat. — A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait A vágóhídi és husvizsgálati szabályokat A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzéknaplót stb.

Előfizetési ára: félévre 6 kor. Az Évkönyvet csak előfizetők kapják meg, könyvpiaca egyáltalán nem kerül.

A „Mészárosok és Hentesek Lapja“ és „Állatkereskedelmi Ujság“ kiadóhivatala BUDAPEST, IX., Ferenc körút 13. sz. alatt van.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek

==== e lap ====

kiadóhivatalában.

Érvényes 1906. május 1-étől.

A Kaposvárra érkező és Kaposvárról induló vonatok menetrendje.

Budapest—Fiume

A vonat száma	Allomás	Érkezik	Indul	Jegyzet
1002	Kaposvár	d. e. 11 óra 24 p.	d. e. 11 óra 25 p.	gyors vonat
1004	"	este 10 óra 27 p.	este 10 óra 28 p.	gyors vonat
1006	"	d. u. 3 óra 02 p.	d. u. 3 óra 10 p.	személy vonat
1008	"	éjjel 3 óra 19 p.	éjjel 3 óra 26 p.	személy vonat

Fiume—Budapest

1001	Kaposvár	d. u. 5 óra 24 p.	d. u. 5 óra 25 p.	gyors vonat
1003	"	éjjel 4 óra 55 p.	éjjel 4 óra 56 p.	gyors vonat
1005	"	éjjel 10 óra 21 p.	éjjel 1 óra 29 p.	személy vonat
1007	"	d. u. 12 óra 51 p.	éjjel 10 óra 15 p.	személy vonat

Ujdombovár—Gyékényes

1010	Kaposvár	este 7 óra 05 p.	este 7 óra 12 p.	személy vonat

Gyékényes—Ujdombovár

1009	Kaposvár	d. e. 8 óra 44 p.	d. e. 8 óra 52 p.	személy vonat

Gyékényes—Ujdombovár

1041	Kaposvár	este 9 óra 20 p.	este 9 óra 43 p.	teher vonat személy szállítással

Ujdombovár—Gyékényes

1042	Kaposvár	reggel 7 óra 26 p.	reggel 7 óra 41 p.	teher vonat személy szállítással

Mocsolád—Kaposvár

4311	Kaposvár	reggel 8 óra 36 p.	—	
4313	"	este 7 órakor.	—	

Kaposvár—Mocsolád

4312	Kaposvár	—	reggel 5 óra 06 p.	
4314	"	—	d. u. 3 óra 25 p.	

Fonyód—Kaposvár

4401	Kaposvár	reg. 7 órak.	—	
4403	"	este 9 38 p.	—	
4411	"	d. u. 2:45 p.	—	

Kaposvár—Fonyód

4402	Kaposvár	—	d. u. 1:18 p.	
4404	"	—	d. u. 3:30 p.	
4412	"	—	regg. 7 30 p.	

Szigetvár—Kaposvár

4511	Kaposvár	regg. 7 21 p.	—	
4513	"	d. u. 2:57 p.	—	

Kaposvár—Szigetvár

4512	Kaposvár	—	regg. 5:16 p.	
4514	"	—	d. u. 3:15 p.	

Barcs—Kaposvár

4611	Kaposvár	regg. 7:20 p.	—	
4613	"	este 9 33 p.	—	

Kaposvár—Barcs

4612	Kaposvár	—	éjjel 3:45 p.	
46 11	"	—	d. u. 3:45 p.	

Budapesten

Az egyetlen

Független

Ellenzéki

nagy napilap:

„AZ UJSÁG”

Előfizetési ára:

Egész évre	28 K
Félévre	14 K
Negyedévre	7 K
Egy hónapra	2 K 40 f.

Gyönyörű albumajándék karácsonyra „Az Ujság”
 minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelő cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala

Budapest, VII., Kerepesi-ut 54.

Nincs többé iszákosság

a Zoa-por használata után, a miről ezer meg ezer köszönőlevél önként beérkezett. — A Zoa-por kávé-, ital-, étel- vagy szeszes italban adható anélkül, hogy erről az ivó tudomást szal birjon. Teljesen ártalmatlan. — A Zoa-por többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert előidézi azt a csodahatást, hogy az iszákosnak a szeszes italt ellenszenvesé teszi. A Zoa oly csendes és biztosan hat, hogy azt fele-

ség, testvér vagy leánygyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását. Zoa a családok ezreit békítetteki, sok ezer férfit a szégyen és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Nem kevés fiatal ember a jó utra és szerencséjéhez segített és sok ember életét számos évvel meghosszabbította. — Egy adag ára egy teljes kurához 10 korona. Szétküldés titoktartás mellett portó- és vámmentesen történik utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett. Szállítja AUFFENBERG JÓZSEF Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3/M. szám.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy
tanuló
 felvétetik.

A híres

Angyal készítmények.

Angyal köszvényeszesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.
 Angyal kenőcs (bőrviszketeg, bőrkiütés ellen) (tégelye 3 kor.

Angyal fagysszesz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalan hálelevél.

Raktár Ausztria-Magyarország részére az az egyedüli készítő:

Angyal gyógyszerár Hatvanban.

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszertárában B.-Pest, Király-utca 12 és Andrássy-ut 26.

Postai szétküldés naponta!

TAKY FERENCZ

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő
 KAPOSVÁR, KORONA-UTCZA 11. SZ.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a jelen kor igényeit teljesen kielégítő

villany, vízvezeték, telefon

és villamos-csengő felszerelésére, valamint bicikli, varrógép, villany- és benzinmotor, ugyszintén min dennemü mechanikai gépek javítására

Electrotechnikai Műhelyt

rendeztem be.

A városi villanytelep szolgálatából kilépve, ezen nagyszabású műhely felállítására azon cél vezérelt, hogy bő tapasztalataim s szaktudásom révén városunkban egy oly iparágat honosítsak meg, melyet a nagyközönség eddig nélkülözni volt kénytelen.

A villamos világításnál előforduló zavarokat a leggyorsabban és legjutányosabban eszközlöm.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Taky Ferencz

okl. gépész, villany- és vízvezetékszerelő.

Magánvízvezetékek felszerelését igen jutányos áron vállalom el.